

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล
ปัญญาของแผ่นดิน

สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ... ผู้สูงอายุโลก กับ การเตรียมการรับมือสังคมผู้สูงอายุของ ประเทศไทย

บรรยาย ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

6 ธันวาคม 2559

ศ.เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ปี 2558

(ล้านคน)

	จำนวนรวม	อายุ 60 ปีขึ้นไป	% 60 ปีขึ้นไป
โลก	7,349	901	12
ยุโรป	739	174	24
อเมริกาเหนือ	358	73	21
โอเชียเนีย	39	7	17
เอเชีย	4,393	519	12
ละตินอเมริกา	634	70	11
แอฟริกา	1,186	59	5

ปี 2558

ประชากรอาเซียน	633 ล้านคน
อายุ 60 ปีขึ้นไป	59 ล้านคน
	(9%)

% ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป

สิงคโปร์ 18 ไทย 16 เวียดนาม 10 มาเลเซีย 9 เมียนมา 9
อินโดนีเซีย 8 ฟิลิปปินส์ 7 และติมอร์-เลสเต 7

ปี 2558

ประเทศไทยมีประชากร 65.1 ล้านคน
(ไม่รวมแรงงานข้ามชาติ 3 ล้านคน)

อายุ 60 ปีขึ้นไป 10.3 ล้านคน
(16%)

วันนี้เรารู้กันดีแล้วว่า ...

- ✓ เราเป็น **“สังคมสูงวัย”** มาตั้งแต่ปี 2548 แล้ว
- ✓ ประชากรไทยกำลัง **“สูงวัย”** ขึ้นอย่างรวดเร็วมาก
 - เพราะเด็กเกิดน้อยลงมาก
 - อายุคนไทยยืนยาวขึ้น
 - “ประชากรรุ่นเกิดล้าน” กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุ

อีก 5-6 ปีข้างหน้า

เราจะเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์”

20% (1 ใน 5) ของประชากรทั้งหมด
จะมีอายุ 60 ปีขึ้นไป

อีก 15-16 ปีข้างหน้า

เราจะเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด”

20% (1 ใน 5) ของประชากรทั้งหมด
จะมีอายุ 65 ปีขึ้นไป

แล้วเราจะทำอย่างไรกันดี

เพื่อให้ทั้ง “คน” และ “สังคม” สูงวัยขึ้นอย่าง ...

✓ Active ageing

✓ Productive ageing

✓ Successful ageing

✓ Healthy ageing

เราจะทำอย่างไรให้ “ผู้สูงอายุ” ใน “สังคมสูงวัย” มีความมั่นคง 3 ด้าน

- ✓ มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพตลอดชีวิต
- ✓ มีสุขภาพดีตลอดชีวิต
 - มีอายุยืนยาวอย่างมีคุณภาพ
 - ตายอย่างมีคุณภาพ
- ✓ มีชีวิตอยู่ในที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
 - มีคน/ ระบบที่ช่วยดูแลเมื่อจำเป็น

เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายนั้น ต้องดำเนินการไป
พร้อมๆ กัน ทั้ง **3 ระดับ**

❖ บุคคล/ ครอบครัว

❖ ชุมชน/ สังคม

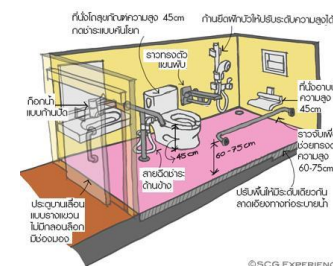
❖ ประเทศ/ รัฐบาล

ระดับบุคคล/ ครอบครัว

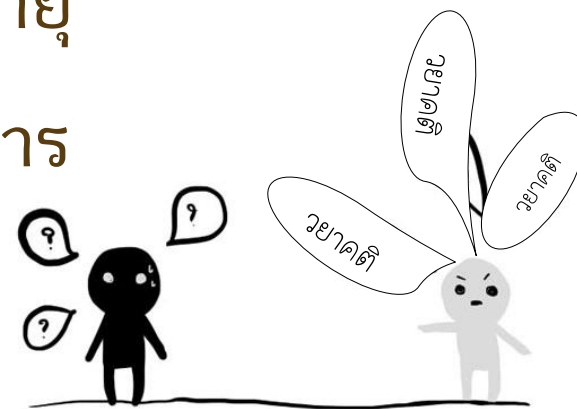
- ❖ การออม เพื่อมีรายได้ยามชรา
- ❖ ดูแลสุขภาพ เพื่อมีสุขภาพดีตลอดไป
- ❖ เตรียมที่อยู่อาศัย แผนดูแลตนเองยามชรา
- ❖ อื่นๆ ...

ระดับชุมชน/ สังคม

- ❖ ลด “วัยาคติ” (วัย+อคติ)
- ❖ ส่งเสริมค่านิยมที่ดีงามต่อผู้สูงอายุ
- ❖ ชุมชน/ อปท. แสดงบทบาทในการ
 - ❖ ช่วยดูแลผู้สูงอายุ
 - ❖ สร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
- ❖ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย
- ❖ อื่นๆ ...

ระดับประเทศ/ รัฐบาล

- ❖ จัดสวัสดิการสังคมให้เหมาะสมกับสังคมสูงวัย
- ❖ สนับสนุนให้บุคคล/ ครอบครัว/ ชุมชน/ สังคม มีความมั่นคงทั้ง 3 ด้าน
- ❖ สร้างสิ่งแวดล้อม/ โครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับสังคมสูงวัย
- ❖ อื่นๆ ...